

izv.prof.dr.sc. Anamarija Delić
(45), Ekonomski fakultet u
Osijeku

Nama trebaju „lokomotive“

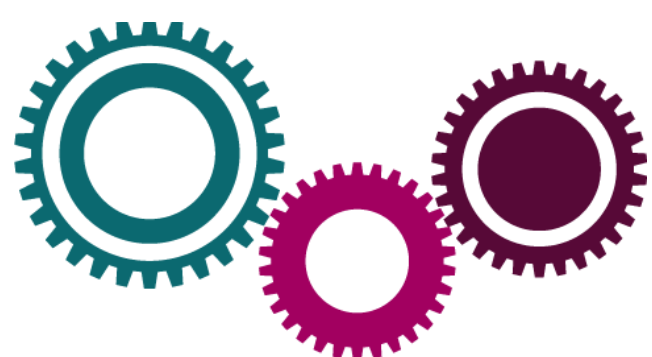
Visokoškolske institucije naglasak stavljaju na usvajanje teorijskih znanja, koja su nužna kako bi se procesi razumjeli i pratili. No, tržište rada se mijenja velikom brzinom te je potrebno, uz usvajanje teorijskih podloga, raditi i na razvoju poduzetničkih znanja i vještina. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, posebice na smjeru Poduzetnički menadžment i poduzetništvo, se iznimno trudimo pomoći studentima i u razvoju poduzetničkih osobina i vještina: samopouzdanje, upornost, samoučinkovitost, preuzimanje kalkuliranog rizika, kreativnost, inovativnost, donošenje odluka u situacijama u kojima nemamo dovoljno informacija, kritičko promišljanje. Oslanjamo se na *experiential learning* u radu studenata u Pravno-ekonomskoj klinici, na stručne prakse koje su ponuđene svim studentima našeg Fakulteta, te javne debate u kojima studente učimo javnom govorenju, kritičkom promišljanju i argumentiranju zaključaka svojih istraživanja.

U naše nastavne procese uključeni su i vlasnici malih i srednjih poduzeća iz cijele Republike Hrvatske, koji gostuju na predavanjima, dijele sa studentima svoja razmišljanja i iskustva, te omogućavaju uvid u svoje poslovne pothvate (terenska nastava). No, unatoč tome, na svakom radnom mjestu, je potrebno ponovno učiti, usvajati procedure i procese, uklopiti se u organizacijsku strukturu i kulturu. Mišljenja sam kako nije moguće stvoriti zaposlenika kojemu obuka nije potrebna. Važno je studente naučiti prihvaćati izazove i nositi se s njima.

Vlasnici malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj još uvijek nemaju image kakav zaslužuju. Vrlo je malo novinara i medijskog prostora fokusiranih na stvaranje bolje slike i isticanje primjera dobre prakse. U našem društvu nema razlike između poduzetnika koji je časno i nečasno bankrotirao. Na poduzetničku karijeru se ne gleda, nažalost, još uvijek kao poželjnu. Stvaranjem poticajnog okruženja za pokretanje poslovnih pothvata, posebice među populacijom mladih ljudi, uz mentore (iskusne poduzetnike), osigurali bismo više rastućih poslovnih pothvata, koji su „lokomotiva“ za nova zapošljavanja, inovacije, internacionalizaciju poslovanja i kreiranje boljeg životnog standarda. U tom smislu, potrebno je primjenjivati zakone i regulative koje imamo, te zaštititi ulaganja i investicije.

Republika Hrvatska ima najbolju mrežu poduzetničkih potpornih institucija na području EU27 (prema podacima Jedinstvenog registra poduzetničke infrastrukture 453 institucije), stoga pristup uslugama potrebnim za pokretanje poslovnih subjekata nije upitan, no ostaje pitanje kvalitete ponuđenih usluga. Tijekom ove najnovije, tzv. „koronakrize“, vlasnici malih i srednjih poduzeća, koji čine većinu u hrvatskom gospodarstvu (99,7 % poslovnih subjekata pripada u ovaj sektor) nužno treba, osim financijske pomoći koja je ponuđena, konzultantsku i savjetodavnu pomoć. Nažalost, vrlo je malo poduzetničkih potpornih institucija koji takvu vrstu pomoći nude. To je svakako područje na kojemu još treba raditi i koje treba dodatno razviti kako bismo stvorili bolji poduzetnički ekosustav.

Kriza koju trenutno prolazimo samo je jedna u nizu. Kao i svaka druga, premda je ova potaknuta sasvim drugačijim razlozima u odnosu na prethodne, može biti prilika, ali i kraj poslovanja, ovisno o tome kako gledamo na samu krizu i promjene u okruženju. Dobar su primjer naši OPG-ovi koji su vrlo brzo djelovali te počeli svoje proizvode (ponajprije voće i povrće) dostavljati na kućni prag. S druge pak strane, neki su poslovni subjekti morali promijeniti dio svog poslovanja, pa su se orijentirali na proizvodnju dezinficijensa, dok su treći u potpunosti promijenili svoj poslovni model te se našli u proizvodnji sasvim novog proizvoda. Sve su ovo dobri primjeri prilagodbe promjenama u okruženju, prihvaćanja rizika i uočavanju novih prilika. U svim ovim situacijama iznimno su bili važna stečena znanja i iskustva, ali i poduzetničke osobine i vještine.

UPENSKILLS

